

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ODWSM**

Rok szkolny 2019/2020

MOTTO SZKOŁY:

„Radość wielkim jest mędrcom, bo radość stworzyła słońce i świat. Smutek niczego nie urodzi”

Kornel Makuszyński , „Bezgrzeszne lata”

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY ODWSM

1. Preambula.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

2. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki.

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w ODWSM w Żarach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. **Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.**

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

3. Treści wybrane przez społeczność szkolną.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none">• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;• zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;• przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;• kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;• rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;• kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;• uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;• kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none">• rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;• kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;• kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;• przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;• zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; Materiały szkoleniowe dla nauczycieli i doradców metodycznych Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) cd. • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV - VIII

Obszar	ZADANIA				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania</p>

				fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządność</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>

<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w</p>

<p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.</p>	<p>mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci</p>	<p>nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
--	--	--	--	--

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasie I- III Branżowej Szkoły I stopnia

OBSZAR	ZADANIA		
	SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA		
	KLASA I	KLASA II	KLASA III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.</p> <p>Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).</p> <p>Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.</p> <p>Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.</p> <p>Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.</p> <p>Intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie.</p> <p>Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.</p> <p>Doskonalenie umiejętności w</p>	<p>Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.</p> <p>Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.</p> <p>Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.</p> <p>Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia); zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p>

	Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.	zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych. Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami.	Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.). Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie. Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne. Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).	Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron. Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.	Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji. Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły. Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.	Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.

	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.</p> <p>Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.</p> <p>Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym.</p> <p>Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań</p> <p>Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami.</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).</p> <p>Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.</p>	<p>Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).</p>	<p>Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji.</p> <p>Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd .</p>

	<p>Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.</p> <p>Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy</p>	<p>Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.</p> <p>Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów internetu i mediów społecznościowych.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.</p>
--	--	---	--

4. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym.

Program został opracowany na podstawie **dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej**. Celem rozpoznania było zbadanie:

- a) stopnia poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- b) znajomości oraz stopnia przestrzegania przez uczniów norm i zasad obowiązujących w szkole;
- c) stosunku uczniów do zachowań ryzykownych oraz innych zachowań społecznie nieakceptowanych;
- d) zdrowego stylu życia uczniów;
- e) atmosfery szkoły, a w szczególności relacji uczeń – rodzic- nauczyciel;
- f) występowania agresywnych zachowań wśród uczniów.

Diagnozę sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w naszej szkole dokonano przy użyciu następujących narzędzi:

- analizy ankiet skierowanych do rodziców uczniów w zakresie oceny stopnia poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- analizy ankiet skierowanych do nauczycieli dotyczących rozpoznania skali poczucia bezpieczeństwa występowania w środowisku szkolnym
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, na korytarzach, w czasie przerw,

- wyników raportu ewaluacji wewnętrznej

Wykorzystano również: wyniki ewaluacji zewnętrznej /2019r./, wyniki ewaluacji wewnętrznej/ diagnoza postaw etycznych i wybranych wartości, wnioski z nadzoru dyrektora szkoły za rok 2018/2019, ocenę sytuacji wychowawczej w szkole i stanu opieki nad uczniami,

- analizę pracy wychowawczej wszystkich nauczycieli,
- protokoły ze spotkań zespołów nauczycieli,
- dokumentację pedagoga, psychologa w zakresie problemów szkolnych i działań interwencyjnych,
- dokumentację wychowawców w zakresie udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- analizę frekwencji uczniów, dokumentację związaną z kontrolą realizacji obowiązku szkolnego oraz ilości zachowań nieodpowiednich i nagannych/analiza uwag o zachowaniu uczniów – wpisy w dziennikach lekcyjnych/.

5. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole i placówce.

Należy wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami destrukcyjnymi przez czynne uczestnictwo w życiu szkoły, budowanie pozytywnych więzi, dezaprobatę zachowań odbiegających od norm społecznych oraz właściwy monitoring ze strony rodziców.

Konieczna jest kontynuacja sprawdzonych działań integrujących społeczność szkolną, kształtujących postawy wrażliwości i empatii oraz poszerzenie katalogu oddziaływań wychowawczych o nowe formy np. wolontariat.

We współpracy ze specjalistami będziemy organizować dla uczniów zajęcia profilaktyczne kształtujące umiejętności społeczne oraz budujące silne zespoły klasowe.

W codziennej pracy wychowawczo - profilaktycznej będziemy się koncentrować na zapewnieniu uczniom osiągnięcia sukcesów na miarę ich możliwości, na wzmacnianiu przynależności do grup o pozytywnym charakterze, na wspomaganiu rodziców w wychowaniu dzieci.

Jednocześnie będziemy **minimalizować wpływ czynników ryzyka**: rodziny dysfunkcyjne, niewłaściwie zorganizowany czas wolny uczniów, brak pozytywnych wzorców zachowań, brak autorytetów, niepowodzenia edukacyjne, nacisk grupowy, brak umiejętności społecznych, zaburzenia emocjonalne.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego będzie kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły, wzmacnianie postaw patriotycznych z nawiązaniem do „małej ojczyzny” - naszego regionu.

Rozpoznane zachowania ryzykowne

Brak kultury osobistej, wulgaryzmy

Przyczyny

- chęć zaimponowania rówieśnikom,
- wzorce w mediach,
- obyczaj środowiskowy,
- wyraz buntu, manifestowanie dorosłości,
- wzorce wyniesione z domu,
- brak reakcji ze strony dorosłych

Rekomendacje

- Wzmocnić egzekwowanie norm społecznych –powoływanie się w toku bieżącego oceniania zachowania na konkretny zapis obowiązującego w szkole prawa.
- Ujednolicić sposób oceny zachowania w klasach I-III (kolory, obrazki),
- Kontynuować działania wychowawcze i profilaktyczne zgodnie z założeniami programu.
- Obserwować zachowania dzieci na wczesnym etapie edukacyjnym pod kątem rozpoznania trudności w relacjach z rówieśnikami.
- Organizować w szkole zajęcia, spotkania ze specjalistami i prelekcje o tematyce profilaktyczno – wychowawczej.
- Rozpoznać stopień wiedzy rodziców na temat posiadania przez dzieci portali społecznościowych, aktywności dzieci w tych portalach.
- Wskazywać rodzicom i uczniom alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego.
- Zwrócić uwagę na aktywne pełnienie dyżurów przez wszystkich nauczycieli.
- Motywować rodziców do rozpoznania sposobu i miejsca spędzania czasu wolnego dzieci na osiedlu.
- Przeprowadzić szkolenia nauczycieli z zakresu aktywizowania uczniów do nauki.

Zachowania przemocowe (przezywanie, wyśmiewanie, obrażanie, zaczepianie, prowokowanie)

- sposób na odreagowanie stresu, problemów,
- trudności w relacjach między rodzicami (sprawy rozwodowe, konflikty lojalnościowe dzieci)
- walka o przywództwo, chęć dominowania, zaistnienia w grupie,
- negatywne wzorce w mediach,
- nieumiejętność radzenia sobie z emocjami,
- moda na agresję w grupie rówieśniczej,
- odpowiedź na prowokację

Naruszania norm i zasad w szkole

- spóźnianie się na lekcje,
- niewywiązywanie się z obowiązków uczniowskich,
- nieprzestrzeganie ustalonych norm postępowania w stosunku do kolegów, nauczycieli i pracowników szkoły,
- niska kultura osobista

6. Akty prawne.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i poz. 949).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny
- Statut ODWSM

7. Wizja i misja szkoły i placówki.

Ośrodek to miejsce bezpieczne i przyjazne, w którym dzieci i młodzież zdobywają umiejętności na miarę swoich możliwości i oczekiwań w atmosferze szacunku i wzajemnej akceptacji. Ośrodek opiera swoją działalność na najnowszych metodach, technikach, programach nauczania i wychowania.

8. Cel ogólny i cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cel główny: Dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia, twórczej aktywności i umiejętności dokonywania właściwych wyborów. Wspieranie uczniów w samorozwoju i kształtowaniu systemu wartości poprzez wspólne działania szkoły i domu rodzinnego.

Cele szczegółowe programu:

Nasz uczeń:

- 1) rozwija się intelektualnie, fizycznie, psychicznie, moralnie i społecznie,
- 2) kieruje się w życiu wartościami będącymi podstawą wychowania w naszej szkole: prawdą, mądrością, odpowiedzialnością, godnością, kulturą, tolerancją i patriotyzmem,
- 3) dba o własne zdrowie oraz bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne,
- 4) posiada umiejętność dokonywania właściwych wyborów i przestrzega norm społecznych,
- 5) potrafi żyć w społeczeństwie: w zespole klasowym, szkolnym i środowisku lokalnym,

- 6) jest przygotowany do życia w rodzinie i ceni ją jako najwyższą wartość w swoim życiu,
- 7) potrafi sprawnie i efektywnie komunikować się.
- 8) potrafi efektywnie współpracować w grupie,
- 9) potrafi prezentować swoje zdolności i osiągnięcia,
- 10) troszczy się o przyrodę i wdraża w życie wartości ekologiczne,
- 11) wie do kogo zwrócić się o pomoc w razie niepowodzeń szkolnych.
- 12) jest wrażliwy na uczucia i potrzeby innych.

9. Sylwetka absolwenta szkoły – jakim człowiekiem ma być nasz absolwent?

Absolwent ośmioletniej Szkoły Podstawowej i Branżowej Szkoły I stopnia posiada następujące cechy:

1. Adekwatnie do swoich możliwości posługuje się językiem polskim.
2. Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
3. Posiada kompetencje niezbędne do dalszego rozwoju i kształcenia.
4. Myśli adekwatnie do swoich możliwości i radzi sobie w trudnych sytuacjach.
5. Współdziała w zespole, jest sumienny, pracowity, pomocny, przedsiębiorczy.
6. Rozważnie korzysta z nowoczesnych technologii informacyjnych, jest ciekawy świata.
7. Jest patriotą otwartym na świat, zna i szanuje tradycje rodziny, szkoły, narodu.
8. Przestrzega norm i zasad społeczności, w której funkcjonuje, czuje się jej członkiem.
9. Jest tolerancyjny, prawy, uczciwy, wrażliwy na potrzeby innych.
10. Podejmuje działania w akcjach charytatywnych.
11. Dbą o środowisko naturalne i sprawność fizyczną, promuje zdrowy styl życia.
12. Jest świadomy zagrożeń wynikających z uzależnień.
13. Gra i żyje fair-play, buduje przyjazne relacje z rówieśnikami.

10. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły i placówki.

a) Zadania wychowawczo – profilaktyczne szkoły:

- 1) Prowadzenie działań wspomagających wszechstronny rozwój osobowy dziecka w wymiarach: intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, zdrowotnym i duchowym.
- 2) Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska – szkoła drugim, bezpiecznym domem.

- 3) Rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na odkrywanie świata.
 - 4) Praktyczne i teoretyczne ukazywanie różnych sposobów zdobywania wiedzy i uświadamianie przydatności nauki w dorosłym życiu.
 - 5) Przygotowywanie wychowanków do znalezienia właściwego miejsca w grupie rówieśniczej i społeczeństwie.
 - 6) Integrowanie klas i społeczności szkolnej.
 - 7) Uczenie dzieci umiejętności rozpoznawania zachowań i sytuacji ryzykownych oraz podejmowania racjonalnych i odpowiedzialnych wyborów.
 - 8) Podnoszenie świadomości zjawiska agresji i przemocy.
 - 9) Uczenie umiejętności do bezprzemocowego rozwiązywania konfliktów i przeciwstawiania się destrukcyjnemu naciskowi rówieśników.
 - 10) Wspomaganie w sytuacjach trudnych, losowych i zagrażających.
 - 11) Podnoszenie samooceny uczniów.
 - 12) Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli.
- 13) Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizowaniu profilaktyki.

a) Podstawowe zasady realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają założenia programu i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.
2. Wszyscy pracownicy szkoły zgodnie realizują program wychowawczy podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji.
3. Wszyscy własnym przykładem i konsekwencją wspomagają się wzajemnie w zwalczaniu problemów, przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.
4. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczo – profilaktycznego naszej szkoły i realizują treści wychowawczo – profilaktyczne zawarte w podstawie programowej danego przedmiotu.
5. Edukacja szkolna winna być dostosowana do okresów rozwojowych dziecka, w Szkole Podstawowej, Branżowej Szkoły Zawodowej Istopnia nauczyciele dostosowują przekazywanie odpowiedniej wiedzy, kształtują umiejętności i postawy uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają im poznawanie świata w jego złożoności; wspomagają ich samodzielność uczenia się; inspirują ich do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ich ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.
6. Niewerbalną ale bardzo ważną metodą oddziaływania wychowawczego jest postawa nauczyciela, dlatego jego powinnością jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale również bycie wzorem i przykładem.

b) Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

- 1) Bezwzględny priorytet w wychowaniu młodego pokolenia ma dom rodzinny.
- 2) Rodzice współpracują ze szkołą za pośrednictwem klasowych rad rodziców oraz Rady Rodziców.
- 3) Rodzice mają prawo do decydowania o procesie wychowania dziecka również w szkole poprzez:
 - współpracę z dyrekcją szkoły i radą pedagogiczną;
 - współdziałanie w zakresie zamierzeń dydaktyczno – wychowawczych w szkole i w klasie;
 - znajomość statutu szkoły, systemu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
 - uzyskanie rzetelnej informacji na temat osiągnięć lub trudności dydaktycznych swoich dzieci;
 - znajomość planu wychowawczo - profilaktycznego szkoły: rodzice ucznia przyjmowanego do szkoły zapoznają się z ofertą proponowaną przez szkołę;
 - uzyskanie porad w sprawie wychowania i dalszego kształcenia dzieci.
- 4) Szkoła zapewnia rodzicom możliwość uczestnictwa w imprezach organizowanych w szkole oraz w spotkaniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.

11. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach według procedur.

12. Ewaluacja.

Celem ewaluacji będzie ocena skuteczności programu wychowawczo –profilaktycznego we wspieraniu ucznia w jego rozwoju oraz sformułowanie wniosków, które będą stanowiły podstawę do modyfikacji programu.

Pytania kluczowe:

1. W jakim stopniu Program Wychowawczo-Profilaktyczny wpływa na postawy i zachowanie uczniów?
2. W jakim stopniu i jak realizowane są zadania Programu Wychowawczo -Profilaktycznego?
3. Jak nauczyciele i rodzice oceniają skuteczność realizowanych działań Programu Wychowawczo -Profilaktycznego?

Metody i narzędzia badawcze:

analiza dokumentacji szkolnej, rozmowy z dyrektorem, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, wychowawcami, pracownikami obsługi, rodzicami, obserwacja, ankiety.

14. Uchwalenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i placówki.